



המכה עתה גלים בארצות-הברית

רונים. בספר זה, הנושא במקורו את השם "ישראל - בלי ציונות", התמודד המחבר עם השוואת הציונות לצלבנות, המעסיקה אותו מזה שנים רבות.

מבלי להמתין להופעת המהדורה העברית של הספר בעוד חודשים - תחת השם "היום השביעי של המלחמה" - מפרסם בזה "העולם הזה", כמזון למחשבה, את הפרק הזה.

הציונים בשני עמודים אלה הם פרו ידיו של הציויר שמואל בק. הגלופות בראשי הפרקים הן חותמות אותנטיות של אדוני הממלכה הצלבנית ונסיכה.

בה, אחרי שיצרו בסיס חזק די הצורך לקיום מדינה ריבונית. אולם שני הבלים אלה, תהיה חשיבותם אשר תהיה, הם כאין וכאפס לעומת הדמיון החותך בכיתון הכללי של שתי התנועות. כמו הפלישתים לפנייהם, הם באו אל הארץ מכערב, ובאופן חלקי מן הים. כל פלישה לארץ-ישראל מן הים הצריכה הקמת ראש גשר, ביצורו מחשש הסביבה, בעזרת ציוד ותגבורת המגיעים באוניות. היא יוצרת, אף שלא מודעת, גישה של עמידה מול פני מרחב עויין, הגב אל הים, שהוא הבסיס הבטוח. במקביל היא יוצרת בקרב תושבי הסביבה תמונה של פלישה מן החוץ מצד גוף זר, שהארץ חייבת להתגונן מפניו כמו גוף האדם אשר גוף זר חודר לתוכו.

בהיסטוריה של ארץ-ישראל יש הבול עמוק מאוד בין הפלישות שבאו ממערב לבין הפלישות שבאו ממזרח. הפלישה המקובלת של העמים השמיים, בתקופות השונות, באה מן המידבר. כזאת היתה פלישת הישראלים בימי התנ"ך, ופלישת הערבים במאה השביעית. הפולש מן המזרח, המסתנן לארץ, המדבר שפה שמית דומה לזו של התושבים הקודמים, שגם קלסתר פניו דומה לתושבים (שהם עצמם בני פולשים שמיים קודמים) נקלט בנקל ברציפותה התרבותית של ארץ-ישראל, שהיתה תמיד כור היתוך להשפעות שמיות שונות. הציונים דימו לעצמם שהם באים בעיקבותיהם של כובשי כנען, או של שבי-ציון אחרי גלות בבל. למעשה דמו הרבה יותר לפלישתים ולצלבנים, שדיברו שפה שונה משפת הארץ, נבדלו מן התושבים בתרבותם ובקלסתר פניהם וכבשו תחילה את שפלת החוף בסרם חדרו אל ההר שהוא ליבה של ארץ-ישראל. ואילו כובשי כנען היו אחרים. שפתם היתה אחת מניבי העברים והם לא נבדלו בהרבה מן הכנענים, שהיו עברים כמותם. בניגוד לתיאור האגדתי הניתן בספר יהושע, שנועד ליצור את הרושם כאילו באו בני-ישראל בגל אחד וכבשו את הארץ בסערת מלחמה חד-פעמית, קרובה האמת ההיסטורית הרבה יותר לתיאור ההפוך, שניתן בפרק הראשון של ספר שופטים. פרק זה משרטט תמונה של הסתנות ישראלית הדרגתית, כשהבאים משתלטים על שטחי ההר הפחות טובים לעיבוד,

וציונים

בלי שיכלו לכבוש את ערי כנען המבוצרות ואת האדמות הטובות של השפלה, שהיו מוגנות היטב בידי עם שעלה בכושרו הטכני בהרבה על השבטים הפרימיטיביים שבאו מן המדבר. כיוון שלא היה קיים חייץ מוחלט בין הכנענים לבאי המדבר, וממילא גם לא התנגדות טוטאלית לבאים, התמזגו הכנענים עם הכובשים תוך דורות אחדים, בימי השופטים, עד שנוצר העם הישראלי המגובש בימי ממלכת שאול ודוד. זוהי דמותה של פלישה מן המדבר. שונה לגמרי תמונת הפלישה מן הים. ויש משום פרוכס בכך שמדינת-ישראל, שמרכז חייה הוא בשפלה הפלישתית, נקראת על שם הישראלים הקדומים שהתרכזו בהר, בעוד שתושבי ההר הערביים מגדירים את עצמם כבני מלכות, שם שמקורו בארץ פלשת.

קיבוצים

ומיסדרים

צבאיים



כמו לישראל, היתה גם למדינת הצלבנים בעיה ערתית. המעמד השליש בחברה הצלבנית היה מורכב מן ה"פראנקים", יוצאי אירופה, בדומה לאשכנזים בחברה הציונית. בתחתית הסולם החברתי היו ה"פולנינים", בני דעות-המזרח הנוצריות, שהיו עדיין בימים ההם חלק חשוב בנצרות, ושמוקדם היה דומה למקום בני עדות המזרח בחברה הציונית. האוכלוסייה המוסלמית, שנתרה במדינת הצלבנים, לא היתה שייכת למעשה למיכנה המדינה - כשם שערביי ישראל כיום חיים במדינה, בלי להיות שותפים לה למעשה.

כמו הישראלים, הצטיינו הצלבנים בקרב, בידועם כי ביטחונם מותנה בנכונותם לעמוד בכל רגע מול פני התקפת אייב. כמו ממלכת מגן דוד, הוסיפה גם ממלכת הצלבנים להתפשט במלחמה זמן רב אחרי ייסודה. בשיא הצלחתם, שלטו הצלבנים על שטח גדול לאין שיעור אף משיטתה של ישראל אחרי מלחמת-ששת-הימים. ממלכותיהם כללו את כל החוף הסורי והלבנוני יחד עם תורכיה המזרחית ואחיה חשובה בגבעות עבר-הירדן. אם מביאים בחשבון את העובדה שבימיהם חסרו לא רק טילים ומטוסים אלא גם כל דרכי תקשורת ותובלה, המקצרים את המרחקים בימינו, יש לרוחב זה של השטח משמעות רבה עוד הרבה יותר.

כשם לישראלים רבים רואים את עצמם חיל-חלוץ של העם היהודי כולו, ומתייחסים בבזו אל יהודי הגולה, הנראים להם כעריקים וכמשמטים, כך ראו הצלבנים את עצמם נציגים הנצרות כולה, הפועלים והלוחמים למען כל הגוברים בעולם. החרדה העמוקה של היהודים בכל מקום לגורל ישראל בימי מלחמת-ששת-הימים היתה הד לגלי-החרדה שאחזו באירופה כל פעם שהיתה צפויה סכנה לקיומה של ממלכת הצלבנים.

בשני המיקרים היותר זיקה הדויה זו את בסיס הכלכלה. זמן רב לפני שהמציאו את הפער במאזן המסחרי, היתה ממלכת ירושלים הצלבנית תלויה בזרם גדול ומתמיד של